

Souhrnná teritoriální informace Írán

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským
úřadem ČR v Teheránu (Írán) ke dni 01.06.2015

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.7)
3. Vztahy země s EU (s.12)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.16)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.20)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.22)
7. Kontakty (s.36)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Podkapitoly:

- 1.1. **Oficiální název státu, složení vlády**
- 1.2. **Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)**
- 1.3. **Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.**
- 1.4. **Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let**
- 1.5. **Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba**
- 1.6. **Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)**
- 1.7. **Daňový systém**

1.1. Oficiální název státu, složení vlády

Název státu:

- Islámská republika Írán
- persky: Džomhúrí-je eslámí-je írán
- anglicky: The Islamic Republic of Iran

Složení vlády:

Níže je uvedeno složení vlády a hlavních postav v administrativě íránského prezidenta (bez transkripce jmen z anglického jazyka):

- Prezident: Hassan Rouhani
- První viceprezident: Eshaq Jahangiri
- Šéf kabinetu: Mohammad Nahavandian
- Ministr zemědělství: Mahmoud Hojjati
- Ministr komunikací: Mahmoud Vaezi
- Ministr práce: Ali Rabei
- Ministr kultury: Ali Jannati
- Ministr obrany: Hossein Dehghan
- Ministr financí: Ali Tayebnia
- Ministr školství: Ali Asghar Fani
- Ministr energetiky: Hamid Chitchian
- Ministr zahraničních věcí: Mohammad Javad Zarif
- Ministr zdravotnictví: Hassan Hashemi
- Ministr obchodu: Mohammadreza Nematzadeh
- Ministr zpravodajství: Mahmoud Alavi
- Ministr vnitra: Abdolreza Rahmani Fazli
- Ministr spravedlnosti: Mostafa Pourmohammadi
- Ministr ropného průmyslu: Bijan Namdar Zanganeh
- Ministr vědy a výzkumu: Jafar Towfighi
- Ministr dopravy: Abbas Ahmad Akhondi
- Ministr tělesné výchovy a sportu: Reza Salehi Amiri

1.2. Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

Celkový počet obyvatel podle Statistical Centre of Iran (SCI) je nyní 78,350 milionu. Z toho ve městech žije cca 71 % populace (údaj z roku 2010).

Ekonomicky aktivního obyvatelstva je podle odhadu z 12/2014, 37,5 % ve věku od 10 let výše.

Írán je mnohonárodnostní stát obývaný třemi základními **etnickými skupinami**:

- íránská – indoevropská: většina populace hovoří "íránskými jazyky", které tvoří podskupinu jazykové skupiny indoevropské; patří sem zejm. Peršané, Kurdové, Balúčové, Arméni a dal.
- turkická: Azerové, Turkmeni, Kašakajové
- semitská: Arabové, Asyřané

Přesné etnické složení populace však není známé, dostupné jsou pouze odhady. Největší skupinou obyvatelstva jsou podle nich Peršané (61-65 %), Azerové (16 %) a Kurdové (7-10 %).

Státním náboženstvím je šíitský islám. Přes 99 % obyvatelstva tvoří muslimové, z toho 90 % jsou šíité a 9 % sunnité. Sunnitský islám převládá mezi etnicky kurdskou a balúčskou populací. Zbytek tvoří ostatní náboženské komunity: křesťané – hlavně Arméni a Asyřané, dále zoroastrijci (původní náboženství Íránu z předislámské éry), židé a Baháí. Poslední zmíněná náboženská komunita není na rozdíl od ostatních oficiálně uznána a její příslušníci jsou vystaveni systematické perzekuci.

1.3. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

	1388 (2009-10)	1389 (2010-11)	1390 (2011-12)	1391 (2012-13)	1392 (2013-14)
CPI (index spotřebitelských cen) (1390=100)	69,5	79,1	100,00	128,6	169,8
Inflace (%)	9,5	13,9	26,4	32,1	15,5
Nezaměstnanost (%)	11,9	14,7	12,3	10,3	10,5
HDP bez ropného sektoru (mld.USD) ve fixních cenách	198,26	210,05	205,52	82,12	74,45
Oficiální směnný kurz (IRR/USD)	9.800	9 850	10 500	24 500	26 500

Za první období 2015 se inflace drží na 16,2 %.

HDP bez ropného sektoru ve fixních cenách za prvních 9 měsíců 2014-2015 dosáhlo 53,26 mld. USD (při kurzu IRR/USD 28 500)

Zdroj: CBI (Íránská centrální banka), ISC (Íránský statistický úřad)

Sektorové rozdělení ekonomiky (II. čtvrtletí 2014): zemědělství 10 %, ropný průmysl 23 %, průmyslová výroba a hutní průmysl 20 %, služby 47 % (z čehož hotely a restaurace 12 %, bankovníctví, poradenství a právní služby 14 %, služby v dopravě 10 %, komunikace 11 %)

- HDP/obyv. (odhad 2014) - nominální: 3 131 USD
- HDP/obyv. (odhad 2014) - PPP: 15 090 USD

Předpokládaný vývoj v teritoriu:

Optimistický vývoj předpokládá omezení mezinárodních sankcí na konci června t.r.

Dle úvah předních íránských ekonomů, by však toto uvolnění mělo za následek pouze 30%-40% akceleraci íránské ekonomiky. De facto by se íránská ekonomika vrátila na stejnou úroveň před zavedením sankcí. Největší změnu by zřejmě zaznamenal ropný a petrochemický průmysl, kde by objem těžby ropy a plynu mohl narůst ze stávajících 1 mil. barelů denně až na 3,98 mil. barelů/denně. Tím by se Írán posunul v těžbě zmíněných surovin na druhé místo hned za Saúdskou Arábii.

Na druhé straně by sankční zmírnění znamenalo i příliv zahraniční měny a tím usnadnění vstupu íránských firem na zahraniční trhy.

1.4. Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

	1389 (2010-11)	1390 (2011-12)	1391 (2012-13)	1392 (2013-14)	1393 (2014-15)
Celkový objem zdrojů a výdajů (biliony IRR)	3 684	5 083	5 665	7 277	8 033
Oficiální směnný kurz (IRR/USD)	9 850	10 500	24 500	26 500	28 500

Zdroj: CBI, ISC

1.5. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

Zahraniční zadluženost, dluhová služba:

- Zahraniční dluh se za období 2013-14 snížil na 7,647 mld. USD.
- V období 2012-13 byl ve výši 8,477 mld. USD ze 17 340 mld. USD za 2011-12. V rozmezí 2010-11 dosáhl výše 22 mld. USD.
- Za prvních devět měsíců t.r. zahraniční dluh Íránu dosáhl 5,52 mld. USD.
- Veřejný dluh vůči HDP tvořil 10,63 % (dle odhadů 1/1 r. 2014)

Írán splácí své přímé závazky ze zahraničních úvěrů. Přístup k úvěrům a poskytování úvěrů a úvěrových linek jsou pro Írán v posledním období mimořádně obtížné, možné konstatovat že nemožné. U všech velkých pojišťovacích společností EU (Cofas, Hermes) došlo k přeřazení země do 5. skupiny rizika pojištění z celkových sedmi skupin. Většina zemí přestala poskytovat úvěrové linky a silně omezila veškeré bankovní služby. Po oznámení textu uvažovaných sankcí EU, přestaly téměř veškeré EU banky a pojišťovací společnosti poskytovat svoje služby dovozcům i vývozcům. Na přelomu roku 2011/2012

se v souvislosti s novými sankcemi ze strany USA a EU přístup k zahraničním pojišťovacím službám dále ztížil.

Devizové rezervy:

Devizové rezervy tzv. National Development Found.

Do tohoto fondu se od íránského roku 1390 (2011-12) ročně odvádí cca 20 % příjmu z ropných produktů. Za 9 měs. 2014 dosáhy rezervy 62 mld. USD. V r. 2013 to bylo 33,5 mld. USD, v r. 2012 35,0 mld. USD, v r. 2012 24,693 mld. USD.

1.6. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Banky:

Vzhledem k tomu, že většina bank ukončila poskytování svých služeb pro íránské zákazníky, toto se týká nejen bankovních domů z EU, ale i ze zemí Perského zálivu, je nyní velmi nesnadné najít banku, která by byla ochotná přijmout íránský L/C nebo snad přímou platbu. To samozřejmě platí i pro bankovní domy působící v ČR.

Íránský bankovní sektor tvoří celkem 31 bank rozdělených následujícím způsobem:

Centrální banka:

Central Bank of I.R. Iran (také pod názvem Bank Markazi)

Historicky první íránskou státní bankou byla v roce 1927 Bank Melli, která současně do roku 1931 fungovala jako editor a distributor cenin – např. íránské měny. V roce 1960 vznikla Bank Markazi, která veškeré aktivity Bank Melli převzala a v průběhu času se stala Centrální bankou Íránu. Je zodpovědná za vytváření a plnění peněžní a úvěrové politiky země, regulaci peněžního a úvěrového systému a současně plní roli bankéře vlády. Vyznačuje se velkou nezávislostí na vládě a samostatností při rozhodování. Dále plní funkci jištění hodnoty měny, řídí peněžní nabídku a vládní výdaje. CBI je také pověřena zpracováním právní legislativy pro zavedení trhu s cennými papíry, nemovitostmi (hypotékami) atd.

Státem vlastněné obchodní banky:

- Bank Melli Iran
- Bank Sepah
- Post Bank of Iran

Specializované státem vlastněné obchodní banky:

- Keshavarzi Bank (zemědělství, vodohospodářství, zpracovatelský průmysl)
- Bank Maskan (bytová výstavba)
- Bank of Industry and Mine (průmyslová výroba a hutnictví)
- Export Development Bank of Iran (služby a obchod se zahraničím)
- Cooperative Development Bank/Tose'e Ta'avon Bank (výzkum a vývoj)
- Gharzolhasaneh - Mehr Iran Bank

Soukromé banky:

První licence soukromým bankám začala CBI udělovat v roce 2000. Vzhledem k tomu, že se toto datum nápadně shoduje s obdobím jednání o prvních sankcích vůči Íránu, je dost pravděpodobné, že pozadí soukromých bank tvoří silové složky.

- EN Bank (Eghtesade Novin Bank)
- Parsian Bank
- Karafarin Bank

- Saman Bank
- Bank Pasargad
- Sarmayeh Bank
- Sina Bank
- Ayandeh Bank
- City Bank (Shahr bank)
- Day Bank
- Ansar Bank
- Tejarat Bank
- Refah Bank
- Bank Saderat Iran (exportní banka)
- Bank Mellat
- Hekmat Iranian Bank
- Tourism Bank (Gardeshgari Bank)
- Iran Zamin Bank
- Middle East Bank
- Gharzolhasaneh - Resalat Bank
- TTBank

Pojišťovny:

Zásilky do/z Íránu se doporučuje pojistit zakotvením pojistné doložky ve vývozních i dovozních smlouvách. Pojišťovací soustava v Íránu je většinou státní. Postupně se však připravuje její deregulace a privatizace.

Íránský exportní garanční fond (Export Guarantee Fund of Iran) pojišťuje rizika při exportu neropných položek.

V zásadě všechny íránské státní i soukromé komerční subjekty jsou povinny pojišťovat zásilky při exportu z Íránu, výběr pojišťovny je dobrovolný. Při dovozech do Íránu je pojištění též dobrovolné a závisí na dohodnutých podmínkách smlouvy. Hlavní národní státní pojišťovna je Bimeh Markazi Iran, [Iran Central Insurance Organization](#).

1.7. Daňový systém

Íránský daňový systém vychází z principu dílčích daní, stanovených podle jednotlivých oborů. DPH za všechny služby a spotřební a průmyslové zboží včetně zboží vyváženého i dováženého do země činí 9 %. tato daň se skládá ze základní daně 5 %, místních poplatků 3 % (municipal tax) a daně na zdravotní a sociální pojištění (health tax).

V současnosti v Íránu platí společnosti a jednotlivci daň z příjmů realizovaných v Íránu i mimo Írán. Zahraniční společnosti a jednotlivci platí daň z příjmu uvalenou na příjmy za provedené práce v Íránu.

Pro kontraktorské projekty je nutno počítat s tím, že z objemu každého projektu se platí poměrně vysoké procento poplatků na sociální pojištění.

Podle místních zákonů není možné, aby daně nebo jakékoliv další poplatky platil za poplatníka někdo jiný (např. zákazník), proto takové ujednání, i když bude součástí smlouvy, bude neplatné. Lze však legálně ustanovit cenu projektu, tzv. cena tax free, a do smlouvy vložit článek o tom, že jakékoliv firemní a personální daně a poplatky plynoucí z projektů budou dodavateli zákazníkem refundovány. Kromě standardních daní je v Íránu platná soustava náboženských daní a dávek, předepsaných šáriou muslimům a placených místní měšitě.

2. Zahraniční obchod a investice

Podkapitoly:

- 2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo
- 2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU
- 2.3. Komoditní struktura
- 2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)
- 2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)
- 2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

	1389 (2010-11)	1390 (2011-12)	1391 (2012-13)	1392 (2013-14)	1393 (9 měs.2014)
Obchodní bilance (mld. USD)	82,277	91,292	83,111	80,814	86,483
Export (mld. USD)	26,548	33,805	31,752	31,239	35,470
Import (mld. USD)	55,729	57,487	51,359	49,575	51,013
Saldo (mld. USD)	-29,181	-23,682	-19,607	-18,336	-15,543

Hlavní země, kam směřuje íránský vývoz jsou ČLR, Irák, UAE, Indie, Afghánistán, po té následuje Jižní Korea a Turecko.

Hlavní exportní komodity jsou ropa, zkapalněný ropný plyn, metanol, polyetylén, železná ruda, portlandský cement, močovina.

Hlavní dovozní položky tvoří dopravní prostředky s obsahem motoru 1,5-2,5l, polomletá rýže, moduly LED a LCD monitorů, náhradní díly do aut, tvářecí a formovací stroje, nerafinovaný cukr, železo válcované za tepla, části plynových turbín.

2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Obchodní bilance Írán – svět (hodnoty k 12.2013)

Dovoz	Vývoz	Obchodní bilance
1. UAE	1. ČLR	1. ČLR
2. ČLR	2. Turecko	2. UAE
3. EU 28	3. Indie	3. Indie
4. Indie	4. Japonsko	4. Turecko

5. J. Korea	5. J. Korea	5. J. Korea
6. Turecko	6. Pákistán	6. EU 28
7. Brazílie	7. Sýrie	7. Japonsko
8. Rusko	8. UAE	8. Pákistán
9. Argentina	9. SA	9. Brazílie
10. Malajsie	10. Srí Lanka	10. Rusko

2.3. Komoditní struktura

Hlavní exportní položky:

Zkapalněné ropné a uhlovodíkové plyny, polyethylen, metanol, koberce, železná ruda, metanol, pistácie, dehet, měděné katody, koberce, petrochemické produkty, pistácie, drahé kovy

Hlavní dovozní položky:

Tyčové železo a ocel, válcované železné nebo ocelové plechy, části plynových turbín, LCD/LED monitory, krmná kukuřice, kity pro montáž osobních automobilů, rýže, sójové výrobky, mražené hovězí maso, farmaceutika, cukrová třtina

2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

Značný vliv na ekonomický rozvoj mají volné a zvláštní obchodní a ekonomické zóny, pro které platí zvláštní finanční a bankovní regulace, včetně garancí a stimulů pro vstup přímých zahraničních investic.

Základní význam mají 3 volné zóny v Perském zálivu – ostrov Kiš, kde 10 % tvoří zahraniční investice v oblasti obchodu a turistiky, ostrov Qešm se 300 průmyslovými, obchodními a servisními jednotkami a přístav Cáhbahár, kde mají sídla společnosti na výrobu elektroniky, kol, chemických produktů a další průmyslová a obchodní centra.

Další volná zóna Sirján je na jihovýchodě země. V posledním období získávají na významu nové zvláštní obchodní zóny jako Anzalí v oblasti Kaspického moře, Sofálčegán, který se buduje v blízkosti Teheránu, a Džolfá – speciální ekonomická zóna ve Východním Ázerbájdžánu.

Mnohá bankovní, finanční a investiční omezení jsou ve volných zónách zrušena a jiná, jako například dovozní a vývozní režim, celní režim, bankovní styk, pracovní právo, sociální zabezpečení, zahraniční investice a pohyb cizinců, byla podstatně zjednodušena.

Zahraniční a iránské investoři mohou participovat na ekonomických činnostech v jakémkoliv vzájemně odsouhlaseném investičním poměru.

V rámci nové legislativy pro podnikání jsou zóny volného obchodu a zvláštní ekonomické regiony zvýhodněné 4–15 lety daňových prázdnin, které začínají od začátku obchodních aktivit. Zákonem z roku 2002 je zaručena ochrana zahraničních investic. Vstupní zahraniční kapitál, čistý zisk a výnosy z investičních aktivit mohou být zákonně transferované do zahraničí.

2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Strategii a koncepci vypracovává Ministerstvo hospodářství a financí a jeho prostřednictvím pak Organizace pro investice, ekonomickou a technickou pomoc (Organization for Investment, Economy and Technical Assistance) ve spolupráci s CBI (Íránská centrální banka - Central Bank of Iran).

Nejperspektivnější se v Íránu jeví především investice do oblasti budování moderní infrastruktury (textilní, potravinářský průmysl, dopravní infrastruktura, ochrana životního prostředí – především na snížení dopravních exhalací a do úprav odpadních vod, jak komunálních tak průmyslových), dále do výroby zařízení a strojů pro uvedená odvětví. Strategickým předpokladem pro investice je místní montáž finálních produktů a narůstající místní výroba komponent, zejména ve FTIZ (zóny volného obchodu), v níž jsou podmínky práce podpořeny vysokou státní podporou, nízkými nájemnými a příznivými náklady na pracovní sílu.

V Íránu existuje celá řada volných obchodně-průmyslových zón, kde mohou zahraniční a íránské investory participovat na ekonomických záměrech v jakémkoliv vzájemně odsouhlaseném investičním poměru. Mají 4–15 let daňové prázdny (záleží na umístění zóny) od začátku obchodních aktivit a zaručenou ochranu zahraničních investic proti rizikům. Vstupní zahraniční kapitál, čistý zisk a jakékoliv výnosy z investičních aktivit v těchto zónách mohou být ze zákona převedeny kdykoliv do zahraničí.

Ekonomický vývoj Íránu v posledních 20 letech ukázal, že tato země je životně závislá na spolupráci a mezinárodní kooperaci v oblasti transferů technologií (TOT) a transferu know-how, zakládání smíšených podniků, spolupráci na třetích trzích apod.

Írán má citelný nedostatek vlastních vnitřních investičních zdrojů a nevyhnutelně potřebuje příliv zahraničního kapitálu. Tento nedostatek prochází napříč všemi průmyslovými odvětvími.

Přímé zahraniční investice (Foreign Direct Investment – FDI) v období 2013-14 dosáhly výše cca 3,310 mld. USD, v r. 2012-13 to bylo 4,66 mld. USD a v 2011-12 pak 5,3 mld. USD.

Bylo hlášeno celkem 49 investičních projektů do výstavby rafinérií (bohužel se tyto projekty zatím nepodařilo získat), energetického sektoru, průmyslu, zemědělství a výroby hliníku. Převážná část investorů je ze zemí EU, převážně Německo a Francie

Přímé investice vzhledem k mezinárodněpolitické situaci výrazně snížily a získat spolehlivé údaje o jejich skutečné výši je velmi obtížné.

2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

V květnu 2002 vstoupil v platnost nový zákon o ochraně a podpoře investic a jeho prováděcí předpisy, v kterém jsou podstatné změny pro zahraniční investory, výrazně zjednodušující proces a zvyšující atraktivnost pro příliv zahraničního kapitálu. Umožňuje vstup zahraničního kapitálu (s výjimkou ropy a plynu, kde je zvláštní regulace) až do 100 %; zakládání J-V až do výše 100 %; podíl na výrobě na domácím trhu a pro export do třetích zemí je limitovaný na 25–35 %; zdanění zisku 25 %. Zodpovědným orgánem je jen Rada pro zahraniční investice při Ministerstvu ekonomiky a finančních věcí. Stejná práva mají zahraniční i domácí investoři.

Základní právní předpisy:

- Zákon o zainteresování a ochraně zahraničních investic v Íránu z 28. 11. 1955 a jeho prováděcí předpisy z roku 1956.
- Zákon z roku 1993 o zakládání volných obchodně-průmyslových zón v Íránu (Free Trade – Industrial Zones) a Předpisy řídící kapitálové investice ve Volných obchodně-průmyslových zónách v Íránu odsouhlasené v roce 1994.
- Zákon o pátém pětiletém ekonomickém, sociálním a kulturním rozvojovém plánu (2010–2015).
- sféra zahrnující již odsouhlasené rozvojové projekty
- oblast průmyslové a zemědělské produkce a produkce nerostných surovin

- doprava a příbuzné aktivity.

Sféry povolených zahraničních investic:

Financující íránské instituce (např. Export Development Bank of Iran), nápomocné íránským subjektům zapojeným ve výše uvedených aktivitách, jsou oprávněny k udílení případných výjimek ze zákona.

Služby, poskytované nezávisle na aktivitách zahraničních investic, nespádají do rámce Zákona o zahraničních investicích, jestliže nejsou poskytovány a spojeny s některou z výše uvedených odsouhlasených sfér.

Dovoz zahraničního kapitálu do Íránu je možný:

- ve formě zahraničních měn
- ve formě zařízení, náradí, náhradních dílů, základních surovin
- ve formě pozemních, vzdušných a námořních dopravních prostředků
- ve formě patentových práv
- ve formě mezd a platů hrazených expertům v zahraniční měně.

Veškerý čistý zisk nabytý v Íránu, přičtený k základnímu kapitálu nebo reinvestovaný do jiných podniků, spadajících do rámce Zákona o zainteresování a ochraně zahraničních investic, bude považován za zahraniční kapitál.

Právní ochrana zahraničního kapitálu:

- vláda Íránu rozšiřuje ochranu na veškerý kapitál dovezený do země v souladu se Zákonem o zainteresování a ochraně zahraničních investic a zisku z něj nabytého
- právní nároky, výjimky a možnosti pro kapitálové investice domácích subjektů poskytované na základě různých zákonů, včetně zákonů patřících ke zdanění, budou aplikovány pro zahraniční investory
- v případě pozbytí kapitálu v důsledku jakéhokoliv legislativního zásahu vláda zaručuje odpovídající náhradu jakýchkoliv z toho vyplývajících škod a ztrát
- zahraniční investoři si mohou pojistit kapitál dovezený do Íránu. V případě nehody (accident) se nástupcem kapitálového investora stane pojišťovací společnost (výhradně ve státním vlastnictví od Revoluce 1979) na základě podmínek odpovídajících pojistné smlouvě. Toto nástupnictví nebude považováno za převod kapitálu.
- převod vloženého kapitálu a zisků jako výsledků obchodních aktivit zahraničního investora
- v principu neexistují právní limity převodu vloženého kapitálu a z něj vyplývajících zisků. Nicméně tyto transfery musí být realizovány v souladu s regulemi International Monetary Fund Agreement z roku 1944 a musí splnit všechny odpovídající závazky
- vlastníků zahraničního kapitálu musí držet nejméně 10 % svého počátečního kapitálu v Íránu po období šesti měsíců od data transferu kapitálu jako bezpečnostní zálohu pro své případné závazky
- zahraniční investor může transferovat do zahraničí čistý zisk vyplývající z investování svého kapitálu v Íránu po odečtení daní, poplatků a statutárních rezervních požadavků ve stejné měně jako původně dovezený (vložený) kapitál
- co se týče základního kapitálu, zahraniční investor jej smí transferovat do zahraničí v časovém limitu nepřesahujícím 3 měsíce, pokud je částka kapitálu taková, že její poukaz nezpůsobí problémy s dostupností zahraniční měny. V takovém případě může být doba převodu delší
- v každém případě poukázaná částka v jednom roce nebude menší než 30 % celkové částky, která má být poukázána
- v případě, že dostupnost zahraničních měn vládě neumožní transfer celé či části zisku zahraničního investora, pak smluvní strany obdrží povolení exportovat autorizované zboží bez svého závazku, že vrátí tímto exportem získané volně směnitelné měny do Íránu.
- na poukazy zisku nebo repatriaci kapitálu bude aplikován prodejní kurs banky platný v den převodu.
- převod bude proveden ve stejné měně, která byla dovezena do Íránu, včetně nehotovostního kapitálu, oceněného jako část celkových zahraničních kapitálových investic.

Přepočtení zahraničních měn při transferu kapitálu do zahraničí:

Limity zahraničních investic v Íránu:

Na základě řady rozhodnutí íránské Rady ministrů, měnících předcházející praxi max. procentního poměru 49:51 mezi zahraničním investorem a íránským subjektem, je od konce roku 2004 zahraničním investorům povoleno vlastnit i majoritní podíly ve společných podnicích s následujícími atributy:

- mohou být pouze v odvětvích povolených v rámci činností místních soukromých firem
- nebudou znamenat jakýkoliv monopol nebo výlučná privilegia
- investovaný kapitál ze zahraničí je soukromý bez vztahu k místní vládě
- pokud by v průběhu činnosti získala podíl zahraniční vláda, kapitál musí být repatriován
- dovozem kapitálu musí být zajištěn dekretem vlády (resp. OIETAI), na jehož základě je vydána licence k dovozu
- přepočtení zahraniční měny na IRR – viz výše.

Možnosti investic do výše uvedených odvětví jsou v posledních letech ztěžovány mezinárodními sankcemi uvalenými na Írán kvůli kontroverznímu jadernému programu. Zejména se jedná o problémy při transferech mezi íránským a zahraničním bankovním sektorem obecně z důvodu sankcí uvalených na íránský bankovní sektor. Tyto sankce efektivně ztěžují finanční transfery obecně, bez ohledu na jejich zaměření.

3. Vztahy země s EU

Podkapitoly:

- 3.1. Zastoupení EU v zemi
- 3.2. Obchodní vztahy země s EU
- 3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

3.1. Zastoupení EU v zemi

V Íránu jsou kromě Estonska, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Malty a Slovinska zastoupeny, všechny ostatní země EU.

3.2. Obchodní vztahy země s EU

Export EU – Írán (mil. EUR)

Země	leden - prosinec 2012	leden - prosinec 2013	leden - prosinec 2014
Německo	2 523,70	1 849,00	2 379,60
Itálie	1 407,20	1 055,20	1 156,00
Francie	803,20	494,00	452,80
Nizozemsko	370,90	262,50	384,80
Belgie	313,20	239,90	319,20
Španělsko	498,90	314,70	295,80
Litva	201,90	217,30	239,10
Rakousko	220,30	185,90	222,30
Švédsko	111,70	141,20	230,10
Dánsko	137,30	92,00	134,60
Velká Británie	119,60	89,40	113,60
Rumunsko	252,10	114,60	90,70
Lotyšsko	72,30	88,90	83,90
Bulharsko	17,80	35,30	83,90
Írsko	50,80	56,60	45,30

Polsko	41,70	35,90	34,90
Maďarsko	17,60	19,30	26,60
Slovinsko	39,50	30,10	24,70
ČR	41,80	23,00	20,50
Finsko	53,90	59,30	19,20
Řecko	15,40	13,60	17,00
Slovensko	10,30	6,30	12,60
Chorvatsko	15,40	7,60	8,30
Portugalsko	13,20	7,40	7,10
Kypr	8,70	6,40	2,80
Estonsko	8,70	1,80	2,70
Malta	0,00	0,00	2,30
Lucembursko	7,40	2,60	1,50
EU 28	7 374,70	5 450,20	6 412,00

Import EU – Írán (mil. EUR)

Země	leden - prosinec 2012	leden - prosinec 2013	leden - prosinec 2014
Německo	313,10	256,20	279,90
Itálie	2 239,50	137,40	440,50
Francie	127,70	28,20	29,30
Nizozemsko	157,00	66,60	43,20
Belgie	204,10	73,20	85,80
Španělsko	734,20	68,30	113,30

Litva	3,10	3,80	3,10
Rakousko	111,50	8,50	14,40
Švédsko	12,40	8,20	7,60
Dánsko	6,40	7,50	8,10
Velká Británie	136,90	32,50	39,50
Rumunsko	13,80	4,60	5,00
Lotyšsko	0,40	0,40	0,20
Bulharsko	4,40	1,80	32,80
Írsko	0,60	0,50	1,30
Polsko	11,10	12,50	11,50
Maďarsko	2,90	2,80	2,80
Slovinsko	16,20	0,60	0,60
ČR	1,80	3,30	2,10
Finsko	0,20	0,30	0,30
Řecko	1 541,70	37,70	4,80
Slovensko	2,50	4,80	4,30
Chorvatsko	1,80	0,90	0,80
Portugalsko	7,30	13,10	30,60
Kypr	0,90	0,80	0,70
Estonsko	0,10	0,20	0,00
Malta	0,10	0,10	0,20
Lucembursko	0,00	0,00	0,20

EU 28	5 651,90	774,80	1 162,80
--------------	-----------------	---------------	-----------------

Zdroj: ZÚ Itálie, zastupující předsednictví EÚ v Teheránu

3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

Írán nepatří mezi tradiční příjemce rozvojové pomoci. Naopak sám vystupuje jako poskytovatel, zejména vůči sousednímu Afghánistánu a hlavně pak Iráku a Libanonu (po válce s Izraelem), ale v poslední době třeba i Súdánu.

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Podkapitoly:

- 4.1. [Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

4.1. Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

	Vývoz			Dovoz			Obrat			Saldo
	Kč	poř.	Index	Kč	poř.	Index	Kč	poř.	Index	Kč
2010	1 845 011	58.	120,8	2 039 197	402	402,4	3 884 208	59.	190,9	-194 186
2011	1 329 765	66.	72,1	2 609 955	52.	128,0	3 939 720	59.	101,4	-1 280 190
2012	1 051 923	73.	79,1	163 812	92.	6,3	1 215 735	83.	30,9	888 111
2013	598 707	84.	56,9	209 907	90.	128,1	808 614	91.	66,5	388 800
2014	564 678	93.	94,3	159 714	98.	76,1	724 392	99.	89,6	404 964
2014/I-II	63 330	96.	-	34 205	86.	-	97 535	99.	-	29 125
2015/I-II	74 189	95.	117,1	109 265	77.	319,4	183 454	87.	188,1	-35 076

Zdroj: MPO ČR

4.2. 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Nejvýznamnější položky českého vývozu za období 1.1.2014 – 31.12.2014

Kód zboží	Zboží	CZK (tis.)
66	Výrobky z nekovových nerostů, j.n.	153 305

72	Strojní zařízení pro určitá odvětví průmyslu	70 365
74	Stroje a zařízení všeobecně užívané v průmyslu, j.n.	62 506
54	Léčiva a farmaceutické výrobky	42 517
27	Surová hnojiva a surové nerosty (mimo uhlí, ropy)	42 192
77	Elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče, j.n.	28 319
87	Odborné, vědecké a řídicí přístroje a zařízení, j.n.	27 804
51	Organické chemikálie	23 029
69	Kovové výrobky, j.n.	14 800
89	Různé výrobky, j.n.	12 686
71	Stroje a zařízení k výrobě energie	12 351
09	Různé jedlé výrobky a přípravky	9 829

Nejvýznamnější položky českého dovozu za období 1.1.2014 – 31.12.2014

Kód zboží	Zboží	CZK (tis.)
05	Zelenina a ovoce	97 802
29	Suroviny živočišného a rostlinného původu, j.n.	17 563
67	Železo a ocel	11 500
07	Káva, čaj, kakao, koření a výrobky z nich	7 260
57	Plasty v prvotní formě	4 795
55	Silice a vonné látky; leštící a čisticí přípravky	3 595

87	Odborné, vědecké a řídicí přístroje a zařízení, j.n.	3 486
65	Textilní příze, tkaniny, tržní výrobky z nich, j.n.	2 559
78	Silniční vozidla	1 818
89	Různé výrobky, j.n.	1 562
72	Strojní zařízení pro určitá odvětví průmyslu	1 420
69	Kovové výrobky, j.n.	1 079

Zdroj: ČSÚ

4.3. Vzájemná výměna v oblasti služeb

Za sledované uplynulé období bylo zaznamenáno několik případů obchodního vztahu týkajícího se oblasti služeb. Jde většinou o služby v oblasti IT (převážně bankovníctví a automobilový průmysl, datová úložiště), geologických prací a certifikace automobilových dílů. Snaha je i o navázání spolupráce v oblasti cestovního ruchu.

Oblast služeb není dosud v této zemi patřičně rozvinutá a místní jazyk farsi (mluvený i psaný) tvoří bariéru pro české firmy, které mají zájem uplatnit se právě v této oblasti.

4.4. České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

V poslední době podle dostupných informací žádný český investor na íránský trh nevstoupil.

4.5. Smluvní základna mezi oběma státy

Platné smlouvy:

- Smlouva mezi vládou České republiky a vládou Íránské islámské republiky o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu (Praha, 30. 4. 2015)
- Smlouva o přátelství mezi Republikou československou a Císařstvím perským (Teherán, 29. 10. 1930, č. 137/1931 Sb.)
- Kulturní dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a císařskou vládou Íránu (Praha, 26. 5. 1967, č. 114/1968 Sb.)
- Dlouhodobá platební dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a císařskou vládou Íránu (Praha, 13. 5. 1977)
- Dohoda mezi Ministerstvem průmyslu a obchodu České republiky a Centrální bankou Íránské islámské republiky (Praha, 18. 11. 1994)
- Protokol mezi Českou republikou a Íránskou islámskou republikou (Teherán, 12. 3. 1995)
- Memorandum o porozumění mezi vládou České republiky a vládou Íránské islámské republiky o stavu smluv platných mezi oběma státy (Praha, 11. 3. 1997)
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Íránské islámské republiky o mezinárodní silniční dopravě (Teherán, 30. 1. 2001, č. 20/2002 Sb.m.s.)

4.6. Zahraniční rozvojová spolupráce

Na území Íránu je druhý nejvyšší počet oficiálně registrovaných uprchlíků na světě (po Pákistánu). Naprostou většinu tvoří Afghánci, kteří jsou od skončení války v Afghánistánu postupně repatriováni ve spolupráci s UNHCR (z odhadovaného stavu téměř 2,5–3 milionů, kteří zůstávají v zemi, je jich oficiálně registrováno přibližně milion, zbytek zůstává v zemi neregistrován). Írán hostí také více než 150 tis. uprchlíků z Iráku.

ČR je od roku 2010 poskytovatelem MLP, cíleného na pomoc dětem afghánských uprchlíků ve městě Karádž (západně od metropole Teherán). V roce 2014 byl projekt o rekvalifikační kurzy pro dospívající děti afghánských uprchlíků.

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

Podkapitoly:

- 5.1. [Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty](#)
- 5.2. [Kalendář akcí](#)

5.1. Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Íránský trh má vzhledem k dobré reputaci českých firem a českých výrobků značný potenciál a slibné perspektivy spolupráce. V minulosti české subjekty čelily z íránské strany politicky motivovaným restrikcím.

Řada českých firem z nejrůznějších důvodů (zahraniční vlastník, kompletace dodávek apod.) rozhodla exportovat do Íránu prostřednictvím třetí země. Tento nepřímý český export do Íránu je v současnosti odhadem 2 násobný oproti přímému českému vývozu do tohoto teritoria.

Větší šance prosadit se v místních podmínkách mají dodávky komponent či základních materiálů a polotovarů (např. dodávky dílů pro místní výrobu praček a chladniček, chladicích zařízení atd., či materiálů např. pro textilní průmysl a dále dodávky strojů, zařízení a materiálů pro automobilový průmysl, stavební průmysl (kompresory), tiskárny, zemědělské strojní vybavení, součásti závlahových systémů atd., ale i např. měřicí techniku a ventily pro petrolejářský průmysl).

V případě investičních celků je značný tlak ze strany vlády veden především na dokončení velkého počtu rozpracovaných projektů před zadáváním projektů nových. U potenciálních nových projektů je kladen největší důraz na financování. Jedná se především o preferovaný B.O.T. systém, dále různé formy dlouhodobých úvěrů či formy obchodu typu buy-back.

Hlavní oblasti ekonomicko-obchodní a výrobní spolupráce, na které by se měly podnikatelské subjekty z ČR zaměřit, jsou:

- všeobecné a těžké strojírenství;
- průmysl (automobilový, dopravní, textilní, dřevařský, celulózy a papírenství, cementářský, keramický; zdravotnický, sklářský, elektrotechnický, energetický, chemický, farmaceutický, aj.);
- obráběcí stroje, čerpadla a zavlažovací technika, elektromotory, ložiska, stavebnictví, zemědělství (potravinářství, nápoje, konzervářský průmysl);
- nákupy a prodej chemických (organických a anorganických) surovin, farmaceutika a léčiva;
- kooperační vazby s ocelářským a metalurgickým průmyslem;
- dopravní infrastruktura (cesty, mosty, železnice, přístavy, letiště);
- kooperace s místním železničním průmyslem při výrobě a opravách železničních vagónů, vozů metra, signálních systémů a dalšího vybavení železničních tratí;
- inženýrské stavby (úprava pitné vody, čističky odpadních vod, ekologické stavby apod.);
- geologické práce a těžební průmysl (železných a neželezných rud).

[Aktuální sektorové příležitosti pro Írán](#)

Další oborové příležitosti pro všechny země naleznete v [Mapě oborových příležitostí na portálu BusinessInfo.cz \(www.businessinfo.cz/mop\)](#).

5.2. Kalendář akcí

- **Iran Oil Show** - Mezinárodní chemický a petrochemický veletrh (6.5.-9.5.2015)
- **Iran Health** - Mezinárodní veletrh a zdravotní techniky a léčiv (16.-19.5.2015)
- **Rail EXPO 2015**- Mezinárodní veletrh dopravy a železničního průmyslu (17.-20.5.2015)

-
- **Project Iran** (8.6. - 11.6. 2015), účast českých firem ve spolupráci s CzechTrade Dubai.
  - **TIIIE** - Mezinárodní strojírenský veletrh (6.10.-9.10.2015)
  - **Realizace Projektu na podporu ekonomické diplomacie** (I.pol. září 2015)

Prezentace českých firem ve městech Tabríz (provincie Východní Ázerbájdžán) a Teherán se zájmem o dodávky zboží do Íránu v oblasti strojírenství, dopravy, energetiky, zemědělství a potravinářství.

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2. Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6. Trh veřejných zakázek
- 6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Základní legislativní normou je Obchodní zákoník – The Commercial Code of Iran. Je z r. 1975 a definuje 7 právních forem zahraničních subjektů, ze kterých jsou nejvyužívanější:

- Broker – zprostředkovatel transakcí při obchodu s cennými papíry a akciemi
- Commission Agent – vykonává obchodní transakce pod vlastním jménem za úhradu pro jinou osobu
- Commercial Deputy – vystupuje ve funkci ředitele, představitele firmy na realizaci obchodních operací v Íránu, ať již mateřské firmy nebo jejích poboček.

Podle čl. 660 Občanského zákoníku, jsou vymezeny v zásadě dva druhy zastoupení z pověření, a to: generální – ve všech oblastech nebo limitované – pro vymezené specifické oblasti.

Obvyklé typy zastoupení na základě písemného pověření (prokury, letter of power of attorney) příkazce jsou:

- Special agent – prokura jen na vymezenou oblast/oblasti
- General agent – všeobecná prokura s výjimkou limitovaných speciálních oblastí
- Universal agent – neomezená prokura příkazce
- Del credere agent – prokura pro dodatečnou pravomoc a garance příkazce v nepřítomnosti pověřených osob pro daný specifický druh zastoupení
- Akciová společnost (Joint Stock Company), soukromá nebo veřejná
- Komanditní společnost (Limited Partnership)
- Veřejná obchodní společnost (General Partnership) nabízející svoje akcie veřejnosti. Musí mít nejméně 3 akcionáře a minimální kapitál je 5 mil. IRR, ze kterých nejméně 20 % musí zapsat zakladatelé a 35 % musí být uloženo v íránské bance
- Soukromá (Private Limited Company), kde akcie musí být v držení zakladatelů a jejich ustanovení je zveřejněné v úředním listu a tisku. Minimální kapitál je 1 mil. IRR, který musí být celý zapsán zakladateli. Akcie nesmí být obchodovány na burze
- Společnost s ručením omezeným (Proportionate Liability Partnership), kterou tvoří dva a nebo více společníků, tito společně ručí jen do výšky vloženého kapitálu. Celý finanční kapitál musí být plně splatný a nefinanční vklady oceněné
- Společný podnik (Joint Venture)

- Pobočka - Banch Office prodává a nakupuje na vlastní účet, Liaison Office nejedná na vlastní účet a její provoz je financován ze zastupitelských provizí za veškeré technické a servisní služby.

Pro získávání objednávek z veřejného i soukromého sektoru a mezinárodních tendrů je naprosto nezbytný trvalý kontakt s místním trhem a jeho podnikatelskými subjekty.

Distribuce a prodej zboží v Íránu probíhá prostřednictvím prodejců, zástupců a různých typů agentů. Optimálním řešením je zřízení vlastní pobočky (liaison office), která řídí odbyt prostřednictvím sítě zástupců, provádí centrálně řízený marketing a je ve styku s klíčovými zákazníky, řeší dodací a platební podmínky. Základní podmínkou úspěchu na íránském trhu zůstává zajištění financování obchodních případů. To může eliminovat nebo snižovat negativní následky možného zpoždění plateb od místního zákazníka.

6.2. Dovošní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Dovošní podmínky a dokumenty:

Za dovošní a vývošní politiku je odpovědná Rada pro export a import, která je poradním orgánem Ministerstva obchodu.

Licenční politika je začleněna v útvaru Department for Import and Export Rules and Regulations na Ministerstvu obchodu, který je odpovědný za udělování dovošních a vývošních licencí, s výjimkou licencí pro elektrickou energii, které vydává Ministerstvo energetiky. Výjimkou jsou rovněž plyn a ropa, licenci vydává Ministerstvo ropného průmyslu, resp. pod něj spadající státní organizace National Iranian Oil Co.

Udělování licencí na speciální materiál je výlučně v kompetenci Ministerstva obrany, resp. jeho složky Defence Industries Organisation.

Seznam položek zboží podléhajících vývošních/dovošních licencí je každý rok aktualizován Ministerstvem obchodu.

V současné praxi je nutné říci, že od začátku roku 2008 Írán pro přímé dovozy z ČR uplatňuje stejný postup, jako pro všechny ostatní země EU. Obvyklý postup je ten, že dovozce požádá o souhlas a vystavení licence na dovoz místní Ministry of Commerce (jde prakticky o souhlas ministerstva, na základě kterého místní banky otevřou L/C) a délka trvání této procedury je max. 21 dnů. Při uzavírání kontraktů českých exportérů je třeba klást důraz na precizní dohodu o platebních podmínkách. Je rovněž nezbytné si u partnera ověřit jeho reálné možnosti na získání dovošních licencí a reálnost přidělu devizových prostředků na dovoz. Zároveň je v současné situaci nutné prověřit schopnost partnera provést zahraniční platbu.

Íránská centrální banka přestala od roku 1991 poskytovat vládní garance na zahraniční úvěry. Těmito garancemi jsou nyní pověřeny státní komerční banky. Při otvírání L/C je nutné prosadit, aby procedura proběhla přes známé zahraniční korespondenční banky, které zároveň spolupracují s íránskými komerčními bankami. Nejpoužívanější platební podmínkou je neodvolatelný potvrzený akreditiv, častěji L/C s prodlouženou splatností do 30, 60, 90, 180 dní. Je naprosto běžné, že i přes exportérem dodržené podmínky předepsané L/C a včas a řádně předložené inkasní dokumenty bance k proplacení, dochází ke zpoždění plateb. Bohužel, velmi časté je používání L/C s prodlouženou splatností na dobu 12–24 měsíců.

Doprava dováženého zboží při pozemní, námořní a letecké dopravě se musí přednostně realizovat íránskými národními spediterskými organizacemi.

Při dovozu zboží v hodnotě nad 20 tis. USD a při akreditivní platbě musí dovozce povinně předložit osvědčení od mezinárodně uznávané inspekční organizace, které musí být ověřené obchodní a průmyslovou komorou v zemi vývozce. V Íránu existuje organizace na kontrolu kvality (Quality Control and Inspection in Iran).

Íránské banky striktně vyžadují při otvírání akreditivů u významných kontraktů pro státní íránské firmy i otevření exportní bankovní garance (Performance Bank Guarantee). Úroková sazba od začátku Nového íránského roku (21.3.2015) vzrostla o 2%. U ročních vkladů činí 20%, u sjednaných půjček při obchodování s devizami je 21% a při uzavření Smluv o spolupráci má hodnotu 24%

Oprávněný dovozce/vývozce musí mít pro dovoz/vývoz oprávnění tzv. Commercial Card, které vydává Íránská komora pro obchod, průmysl a hornictví na základě úřední registrace firmy.

Standardní komerční dokumenty u dovozu z Íránu jsou pro-forma faktura, obchodní faktura, konosament (lodní-B/L, kamionový, železniční, letecký dopravní list – AWB), Certificate of Origin (certifikát původu zboží), inspekční certifikát (např. od mezinárodní společnosti SGS, COTECNA). Je možné též použít certifikát i od domácí kontrolní společnosti Quality Control and Inspection in Iran. Jednotlivé íránské resorty mají též specializované instituty na kontrolu kvality, jako např. IDRO patřící pod Ministerstvo průmyslu. Dále je třeba zdravotní certifikát (je-li vyžadován), certifikát kvality (povinně se zatím nevyžaduje, ale závisí od typu kontraktu), vážní list, Packing List apod.

Ochrana domácího trhu:

Tvrdá ochranná politika domácích výrobců, a to hlavně v dovozní licenční a devizové politice, je provázena vysokými dovozními poplatky a zdlouhavou administrativní byrokracií.

Certifikace výrobků je v souladu se zákonem z r. 1996 povinná jak v dovozu, tak ve vývozu. Je jí pověřen Íránský institut pro standardizaci a průmyslový výzkum (Institute of Standard and Industrial Research of Iran – ISIR). Při dovozu je cílem dodržení kvality a kompletnosti dovážené průmyslové produkce v souladu s platnou mezinárodní normou. V Íránu existuje organizace na kontrolu kvality a vybraná skupina výrobků podléhá při dovozech povinné inspekci. Zkoumá se, zda dovoz vyhovuje íránským normám.

Certifikace při vývozu se realizuje prostřednictvím inspekci před nakládkou zásilky s cílem eliminovat nízkou kvalitu zboží určeného pro export. Využívá se mezinárodní měrná jednotková soustava SI. Seznam zboží a služeb jak pro export, tak pro import, které podléhají certifikaci, je taxativně vymezený a nedodržení tohoto předpisu může znamenat celní zabavení zásilky.

Systém inspekce zboží je součástí vládních opatření na zvýšení kvality domácí produkce a její exportní úspěšnosti. Pro tento účel je v Íránu vybudovaná síť poboček mezinárodních inspekčních společností, které vykonávají inspekční atest za úhradu – tento doklad je často rozhodujícím v případě mezinárodní arbitráže.

Technická normalizace obvykle není překážkou v dovozu/vývozu. Určité typy zboží však podléhají při dovozu povinné inspekci, aby se ověřilo, zda vyhovují íránským normám.

Zdravotní certifikáty – zde existuje riziko velkých problémů. Mezi Ministerstvem zdravotnictví a předpisy EU zatím nedošlo ke shodě v oblasti veterinární a fytosanitární. Upozorňujeme na skutečnost, že dle platných předpisů EU je zásilka zkontrolována již v zemi EU, kde dochází ke vstupu, a pokud nevyhoví veterinární či fytosanitární zkoušce, je zlikvidována na náklady dovozce. Dřívější praxe vrácení zásilky zpět na opravu již není praktikována.

Celní odbavení potravin, hygienických a kosmetických výrobků bez příslušného osvědčení země původu a potvrzení Ministerstva zdravotnictví není v Íránu možné. Dovozy a vývozy živých zvířat, živočišných produktů, veterinárních potřeb a krmiva si nutně vyžaduje dovozní/vývozní licenci, stejně tak je omezen i dovoz a vývoz všech druhů pesticidů, rostlinných hormonů a prostředků na ničení plevele, dovoz určitých druhů semen a osiva, rovněž tak je omezen dovoz rostlin z důvodů ochrany domácí flóry.

Povinné registrace a poplatky jsou úředně stanoveny podle příslušného sazebníku jak pro domácí, tak i zahraniční právní subjekty.

Celní politika a celní statistiky patří pod Celní správu (Department of Customs Administration) a statistické centrum ÍIR, které publikuje oficiální údaje, bohužel, obvykle jen v perštině. Obě organizace jsou začleněny pod Ministerstvem hospodářství a financí. Celní vývozní statistiky a některé agregované vybrané údaje se evidují i na Ministerstvu obchodu ÍIR a v Export Promotion Center (exportní statistika).

Základní legislativa celního režimu je stanovena v celním zákoně Customs Regulations Governing the Goods Carried by Passengers.

Je nutné upozornit na rychle se měnící podmínky pro dovozové zboží, a to jak z hlediska možnosti jejich dovozu, tak z hlediska zatížení clem.

Čl. 40 celního zákona obsahuje seznam položek, které je zakázáno dovážet. Patří mezi ně nevhodné obsahy v časopisech, knihách, nápisech na obalech, PC médiích, videokazetách. Jsou to nápisy a zobrazení, které jsou v rozporu se státním náboženstvím islámu, v oblasti potravinářské pak tzv. „haram“ položky, dále alkoholické nápoje, pornografie, hazardní hry a další.

V Íránu je zaveden harmonizovaný systém opisu a číselného označování zboží podle EU nomenklatury.

Základní legislativa pro zvláštní ekonomické a celní zóny v Íránu je upravena zákonem z r. 1993 o zakládání FTIZ v Íránu a předpisy o kapitálových investicích z r. 1994 (Regulations Governing Capital Investment in the Free Trade and Industrial Zones). Dále je to zákon pro měnové a bankovní operace (Laws of Monetary and Banking Operations in FTZs z roku 2000 a smluvní vztahy pro organizace v zónách volného obchodu z r. 1995 (Regulations for Transactions by Kish, Chahbahar and Queshm Free Trade Zone Organizations).

6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Společné podniky jsou samostatnou právní formou zahraničního a domácího subjektu. Výše podílu zahraničního partnera není limitována.

Při založení společného podniku je potřebný souhlas kompetentního íránského ministerstva. K žádosti se přikládá feasibility study a dohoda s íránským partnerem.

Žádosti zahraničních investorů jsou posuzované Výborem pro zahraniční investice, který spadá pod Organizaci pro investice, ekonomiku a technickou pomoc Íránu, jejímž předsedou je náměstek ministra financí a ekonomiky.

Licenci pro zahraničního partnera k Účasti na společném podniku vydává ve formě dekretu Rada ministrů. Nejdůležitější vládní úřad pro zahraniční investice je Dohledový úřad pro podporu a ochranu zahraničních investic (The Supervisory Board for the Attraction and Protection of Foreign Investment).

Po vydání licence je zahraniční investor povinen převést kapitál do 1 roku od vydání licence do Íránu s možností prodloužení o dalších 6 měsíců. Souhlas CBI k převodu deviz ze zahraničí je dán až na základě souhlasu Dohledového úřadu.

Zahraniční investor může vstoupit s kapitálem do Íránu následujícími dvěma způsoby:

účastí na projektu v již existující výrobní jednotce; v tomto případě se písemná žádost investora předkládá Výboru pro zahraniční investice a žádost by měla obsahovat tyto přílohy:

- vyplněnou žádost o souhlas k převodu kapitálu do Íránu; kopii technicko-ekonomické studie projektu; stanovy íránské společnosti; zdůvodnění íránského partnera o potřebě navýšení základního kapitálu; kopii návrhu dohody akcionářů; kopii návrhů jiných dohod (např. služeb, know-how aj.);
- zplnomocnění představitele zahraničního partnera k podpisu žádosti, ověřené konzulátem Íránu v dotyčné zemi;
- stanovy společnosti zahraničního partnera a jeho finanční výkazy (výkaz zisků a ztrát atd.) za poslední 3 roky.

účastí na projektu založením nového společného íránského podniku; písemná žádost zahraničního investora se předkládá na Výbor pro zahraniční investice a měla by obsahovat tyto přílohy:

- písemnou žádost zahraničního investora
- vyplněnou žádost o souhlas k převodu kapitálu do ÍIR; kopii technicko-ekonomické studie předmětného projektu; kopii návrhu dohody akcionářů; stanovy nového společného podniku; kopie návrhu jiných dohod (úvěry, technické služby, technický know-how, technický dozor, zaškolení domácího personálu aj.)

- zplnomocnění představitele zahraniční společnosti k podpisu žádosti a jiných dohod ověřené konzulátem ÍIR v příslušné zemi
- stanovy společnosti zahraničního partnera a jména jeho hlavních akcionářů
- finanční prohlášení a finanční zprávy zahraničního partnera za poslední 3 roky.

Až po vydání souhlasu Výboru pro zahraniční investice může místní a zahraniční partner vytvořit společný podnik pro zahájení činnosti.

Nový společný podnik vytvořený jednou ze 7 uvedených právních forem zahraničních subjektů podle íránského Obchodního zákoníku, podléhá registraci v obchodním registru na Úřadu pro registraci společností (Edáre-je sabt-e šerkathá).

Společný podnik se zahraniční účastí při výkonu své činnosti podléhá stejným zákonům a předpisům platným i pro ostatní íránské podniky.

ZÚ Teherán doporučuje případným zájemcům prostudovat webovou stránku íránské organizace mající příslušnou agendu na starosti:

- Íránská státní instituce, která má na starost zprostředkování investic: [OIETAI - Organization for Investment Economical and Technical Assistance of Iran](#), Ministerstvo hospodářství a financí.
- [Iran Foreign Investment Company](#) (IFIC): Státní instituce mající na starost zprostředkování joint-venture investic v Íránu a v zahraničí.

Registrace firem:

Úřední registrace v obchodním registru domácích a zahraničních firem je ze zákona povinná; pro zahraniční firmy ji upravuje zákon o registraci zahraničních podniků - Law Permitting Registration of Branches or Representative Offices of Foreign Companies and the Executive By-Laws Thereof (1997).

Pobočky, reprezentace a agentury zahraničních firem mají v Íránu stejný právní status, všechny musí být registrovány jako pobočky.

Úřední registrace místních a zahraničních právních subjektů se vykonává na základě žádosti podané na Úřad pro registraci společností (The Office for the Registration of Companies) v Teheránu nebo v Územním obvodu sídla pobočky (Judiciary, Estate and Documents Registration Organization, General Department for Industrial Ownership and Company Registration – Edáre-je sabt-e šerkathá); registrační úřední výpis obsahuje základní údaje o předmětu činnosti dané firmy.

Podle čl. 3 a 4 zákona o registraci podniků, každý zahraniční právní subjekt zamýšlející vykonávat obchodní, výrobní a finanční aktivity v Íránu prostřednictvím své pobočky (Branch Office) nebo reprezentace (Liaison Office) musí mít především legální právní status v mateřské zemi, a teprve potom může být zaregistrovaný v Íránu.

V případě účasti zahraničního partnera na realizaci projektu nebo přímého prodeje pro určitý projekt je vždy před vlastní realizací nutný souhlas kompetentního ministerstva.

Registrace pobočky zahraniční banky vyžaduje souhlas CBI.

Povinné registrace a poplatky související jsou úředně stanoveny podle příslušného sazebníku jak pro domácí, tak i pro zahraniční právní subjekty a obchodní společnosti zřizované v souladu s íránskou legislativou.

K registraci je potřebné přiložit:

- vyplněný formulář žádosti o registraci
- potvrzení vydané příslušným ministerstvem nebo jiným státním orgánem o tom, že byl uzavřen kontrakt se zahraniční společností
- úředně ověřená kopie stanov mateřské společnosti

- úředně ověřené jmenování představitele pobočky/reprezentace v Íránu, tento doklad musí být ověřený konzulátem Íránu v příslušné zemi
- zplnomocnění pro íránského právního zástupce, pokud je pověřený vykonat registraci
- rozhodnutí vedení mateřské společnosti o zřízení pobočky, ověřené konzulátem Íránu v příslušné zemi
- list íránského smluvního projektového partnera doporučující založení pobočky.

Formuláře pro registraci musí být vyplněné v jazyku farsí a podepsané představitelem pobočky nebo pověřeným právním zástupcem. Všechny další doklady musí být v jazyku farsí nebo k originálu připojený jejich ověřený překlad; kopie originálů musí být ověřené prostřednictvím zastupitelského úřadu Íránu.

Pokud existuje podpisové právo i pro další představitele pobočky/reprezentace, musí být úředně registrována i jejich jména.

Registraci pobočky/reprezentace v Íránu tato plně podléhá zákonodárství Íránu a musí platit od data registrace i všechny příslušné daně a poplatky.

Vzhledem k tomu, že proces registrace pobočky/reprezentace je v Íránu značně komplikovaný, byrokratický a zdouhavý, doporučuje se využít na tuto činnost specializované konzultantské/právnícké firmy.

Postup při získání pracovního povolení (parvane kard)

Pracovní povolení je vydáváno Ministry of Cooperatives, Labour and Social Welfare (General Directorate for Employment of Foreign National).

K vydání pracovního povolení je třeba jako první krok získat „pracovní vízum“ typu F, které vydá jakékoliv velvyslanectví Íránu v zahraničí (nejlépe však v ČR). K tomuto je však třeba, aby buď:

- Zaměstnavatel žadatele v Íránu (pokud je zaměstnanec) požádal jeho jménem o vydání pracovního povolení (v případě kladného vyřízení bude zaslán na vybrané velvyslanectví Íránu dopis potvrzující, že vízum typu F může být vydáno)
- Íránská firma žadatele v Íránu (pokud je majitel) požádala jeho jménem o vydání pracovního povolení (v případě kladného vyřízení bude zaslán na vybrané velvyslanectví Íránu dopis potvrzující, že vízum typu F může být vydáno)

Po vydání pracovního víza typu F může žadatel přicestovat do Íránu. Obvykle do 30 dnů (doba platnosti víza) musí zažádat o PRACOVNÍ POVOLENÍ opět cestou Ministry of Cooperatives, Labour and Social Welfare (General Directorate for Employment of Foreign National).

Pracovní povolení je vydáváno obvykle na 1 rok.

Dokumenty nutné k získání pracovního povolení:

- Vyplněné formuláře, které žadatel obdrží v kanceláři Ministry of Cooperatives, Labour and Social Welfare (General Directorate for Employment of Foreign National).
- Kopie pasu či originál
- Zakládací dokumenty íránské firmy
- Dopis na hlavičkovém papíru íránské firmy s žádostí o vydání pracovního povolení
- Dokumenty o nejvyšším dosaženém vzdělání (přeložené do angličtiny, superlegalizované íránským velvyslanectvím v ČR, poté přeložené do farsí v Íránu).
- Fotografie
- Doklad o zaplacení poplatku 5.000.000 IRR i MELLAT BANK.

Postup při získání povolení k pobytu (iqama)

Povolení k pobytu je vydáváno kanceláří imigrační policie na základě žádosti a vydaného pracovního povolení.

K získání povolení k pobytu je nutné doložit následující dokumenty:

1. Pracovní povolení (pracovní knížka)
2. Formuláře
3. Pas
4. Dopis na hlavičkovém papíře íránské firmy s žádostí o povolení k pobytu
5. Fotografie
6. Doklad o zaplacení poplatku 1.500.000 IRR u MELLAT BANK

Povolení k pobytu je vydáváno obvykle na dobu trvání pracovního povolení.

Postup při získání multiple víza k vycestování

Vízum je vydáváno kanceláří imigrační policie na základě žádosti a vydaného pracovního povolení a povolení k pobytu.

K získání víza je nutné doložit následující dokumenty:

- Pracovní povolení (pracovní knížka)
- Povolení k pobytu
- Formuláře
- Pas
- Dopis na hlavičkovém papíře íránské firmy s žádostí o udělení víza
- Fotografie
- Doklad o zaplacení poplatku 200.000 IRR u MELLAT BANK
- Doklad o zaplacení daně (získá se na Finančním úřadě v místně příslušném registraci firmy)

Vízum je vydáváno obvykle na dobu 3 měsíců (v případě, že doklad o zaplacení daně má platnost 1 rok).

6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Vedle běžné propagace v HSP je klíčem k úspěšnému marketingu účast na významných mezinárodních veletrzích v teritoriu (viz. bod 5.2.). V zásadě platí, že propagace musí být v souladu s místními předpisy, je zakázána propagace alkoholu a cigaret.

Pro další informace a seznam chystaných výstav a veletrhů doporučujeme navštívit webové stránky www.iranfair.com, které obsahují seznam veletrhů a výstav konaných v rámci výstavního areálu v Teheránu (Tehran International Fair Ground).

6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví

Bylo zaznamenáno několik případů porušování práv duševního vlastnictví ve vztahu k českým subjektům (sklo, kosmetika apod.). Íránští prodejci byli vyzváni k nápravě, ale ukázalo se, že íránská legislativa zatím komplexně neupravuje problematiku ochrany duševního vlastnictví a prakticky s tím v současnosti nejde nic dělat. To je proto v obchodních případech nutné mít vždy na paměti i do budoucna. Případné soudní spory v tomto směru jsou otázkou minimálně měsíců, spíše let. Bez asistence místních partnerů a poradenských a právních firem v tomto směru není úspěch zahraničního subjektu myslitelný.

6.6. Trh veřejných zakázek

Vyhlašování tendrů a dalších veřejných soutěží je řízeno výnosem By-Laws for Determining Bidders (Winners) of Tenders, který byl vydán Radou ministrů dne 22. 4. 1993 a jeho dodatkem z 27. 2. 1997. Informace o mnoha tendrech je možné nalézt na webových stránkách www.iran tender.com. Bohužel však, ne vždy jsou informace aktualizované.

Nový úřední akt prvního viceprezidenta Íránu č. 23229 ze dne 7. 8. 2001 pro zadávání státních zakázek ve veřejném sektoru doplňující zákon z r. 1997, je závazný pro všechny vládní i nevládní orgány, instituce a subjekty, ale i soukromé podnikatele. Vztahuje se na financování rozvojových projektů v Íránu ze státních nebo zahraničních finančních zdrojů. Stanovuje kapitálovou účast íránské strany minimálně na úrovni 51 %. Z uvedeného vyplývá, že všechny kontrakty státních zakázek do veřejného sektoru, které se týkají mezinárodní kooperace mezi íránskými a zahraničními právními subjekty, musí být přidělené výhradně íránským společnostem nebo zahraničním firmám, které obdrží povolení od Ekonomické rady IIR. Tato schvaluje i výjimky po předcházejícím odsouhlasení kompetentních státních orgánů.

Zahraníční kontraktori se mohou účastnit tendrů, ale jen s příslušnými íránskými subjekty. Toto ustanovení pro veřejné soutěže platné od ledna 2002 je považováno za formu restrikcí v oblasti mezinárodní ekonomické spolupráce.

Uvedené restrikce v zadáních pro veřejné soutěže v plném rozsahu podporují státní monopol a ochranu domácího trhu, včetně pracovních míst Íránců. Ekonomická efektivnost projektů se zahraniční účastí je tak ponechána výhradně na rozhodnutí majoritních íránských subjektů, včetně dopadů na návratnost zahraničních kapitálových vstupů, což vzbuzuje určitou nedůvěru.

Tendry vyhláší státní organizace, resp. jejich specializované nebo pověřené instituce. Většinou věcně příslušný rezort, do jehož působnosti spadá předmětná činnost v tendru, zřizuje pro tento cíl účelovou organizaci, která je zodpovědná za vyhlášení tendru, včetně jeho financování. Tato instituce pak pracuje při jeho realizaci až do uvedení do provozu. Řídící management v průběhu realizace tendru přechází do řídicího a správního aparátu nové výrobní jednotky.

Informace o vyhlášení tendrů jsou zveřejňované jak v denním tisku, na internetu, tak ve specializovaném odborném tisku a zasílají se dle potřeby a účelu také příslušným dodavatelům, velvyslanectvím a mezinárodním agenturám. Tendrové podmínky a pravidla si musí každý zájemce vyžádat a zaplatit minimální poplatek v místní měně, resp. v USD (částka činí řádově desítky až desetitisíce USD, podle druhu tendru).

Základem úspěšnosti při získávání tendrové objednávky je získání informací v místní podnikatelské lobby, kde se v přiměřeném časovém předstihu před vyhlášením tendrových podmínek rozhoduje o formulaci tendrové specifikace.

Nejběžnější podmínkou pro účast zahraniční firmy na tendrovém řízení je existence Branch Office nebo Liaison Office, popřípadě oficiálního zástupce. Obchodní výhradní zástupce musí mít svůj obchodní kód nezbytný pro všechny obchodní a finanční transakce v Íránu. Pokud jej nemá, pak může pracovat pro zahraniční firmu jen na základě pověření a za provizi.

Nejběžnější formou registrovaného domácího zástupce jsou specializované konzultantské místní firmy, často i s mezinárodní účastí. Úspěšnost zahraničních subjektů v tendrech je větší, pokud se zájemci podaří společně s íránským nebo jiným zahraničním partnerem zajistit exportní financování.

Nepřekročitelnou podmínkou předložení nabídky do tendru je požadavek zadavatele na složení tendrové kauce tzv. „**BID BOND**“, obvykle ve výši cca 3–5 % uvažované ceny. Tato kauce musí být složena v některé z komerčních bank v Íránu.

Obvyklou praxí je organizování tendrové předkvalifikace. Zájemci jsou vyzváni, aby zaslali své údaje a referenční seznamy, a na tomto základě je proveden užší výběr firem, kterým je pak přímo zaslána tendrová specifikace.

Ve většině tendrů, obzvláště pak v tendrech na investiční celky, které vyžadují garanční servis v délce trvání 12–18 měsíců od předání do provozu, se praktikuje bankovní záruka na správné zhotovení či

dodání tzv. performance bond (PB), obvykle ve výši 10–25 % hodnoty kontraktu. Nebo se též uplatňuje kombinovaná forma bankovní záruky: PB je ve výši 10 % a zadržaná neproplacená peněžní částka ve výši 10–15 %. Částka PB je zadržena kupujícím a návratná je pouze po splnění dodacích podmínek kontraktu – tj. řádně provedeném díle a zároveň uplynulé garanční době.

Ve zbožových smlouvách, které běžně vyžadují garanční servis 6–12 měsíců od převzetí zboží, se obvykle praktikuje bankovní záruka performance bond ve výši do 10 % hodnoty kontraktu a částka 5 % je zadržena kupujícím. Návratná je až po splnění dodacích podmínek kontraktu, druhá část 5 % je pak uvolněna kupujícím po skončení garanční doby.

Ve zbožových smlouvách, které nevyžadují garanční servis, se běžně praktikuje bankovní záruka performance bond ve výši 10 % hodnoty kontraktu. Částka 10 % je zadržena kupujícím a uvolněná po splnění dodacích podmínek smlouvy.

Bankovní náklady za vystavení bankovních záruk jsou v Íránu průměrně 2–4 % z hodnoty bankovní záruky.

Některé země (i dodavatelé) jsou z nejrůznějších důvodů zařazeni do tzv. „černého seznamu“ nevhodných partnerů. Na druhé straně jiní partneři bývají v praxi zvýhodňováni kupříkladu přednostním přizváním do vybraných rozvojových tendrů.

Účast v tendrech je v současné době komplikována složitou pozicí Íránu ve vztahu k zahraničnímu bankovnímu systému, zejm. západnímu. Pokud je podmínkou účasti na tendru zaplacení záruky (což v drtivé většině případů je), pak je spolupráce s místním partnerem v zásadě nutnou podmínkou pro účast zahraničního zájemce, neboť pouze místní partner je schopen za svého zahraničního partnera bid bond uhradit.

6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

Řešení obchodních sporů:

Pokud dojde ke sporům, ZÚ doporučuje vždy hledat řešení dohodou, byť možná nevýhodnou. Soudní cesta je zdlouhavá, finančně nákladná a nezaručuje úspěch ani v případě kladného rozhodnutí soudu.

Ve smlouvách je potřeba dohodnout klauzuli, podle jakého práva bude spor posuzován, výběr místa konání, soudní dvůr. Nejlépe je dohodnout klauzuli o arbitráži s výběrem soudu, který bude rozhodovat případný spor. Současná praxe je taková, že domácí íránské soudy rozhodnou vždy ve prospěch íránských subjektů. Jelikož stejná praxe platí i opačným směrem – soudy vedené v zahraničí rozhodují objektivně a převážně ve prospěch zahraničních účastníků sporů – íránská strana (státní firmy) velmi často odmítá dát do rozhodčí doložky možnost arbitráže v zahraničí, nebo používá trik, že arbitráž venku je povolena pouze v případě, že to odsouhlasí místní parlament resp. jeho příslušná komise. V praxi to znamená, že nikdy.

Vzhledem ke značné odlišnosti islámského právního systému - zejm. širší aplikace zvykového práva, odchylky vlastnického práva od mezinárodního standardu aj., se doporučuje konzultovat specialisty na mezinárodní právo soukromé.

Obvyklé platební podmínky, platební morálka:

Nejpoužívanější je neodvolatelný nepotvrzený akreditiv. Pokud jsou splněny podmínky předepsané L/C a inkasní dokumenty včas předloženy zahraniční bance k proplacení, nedochází k prodlení. (Neodvolatelné nepotvrzené akreditivy jsou vystavovány na základě potvrzené alokace Centrální banky u příslušné komerční banky, která provádí úhrady). Nicméně samo vyřízení akreditivů může vzhledem ke zdlouhavé administrativě trvat relativně dlouho, zejména tam, kde se v minulosti jednalo o zvýhodněný kurs USD. Po zavedení jednotného kursu rijálu ve státním rozpočtu na rok 2002/3 sice došlo k výraznému zlepšení, ale ze strany íránských soukromníků jsou někdy platby prováděny prostřednictvím cizích bank nebo jejich poboček ve třetích zemích, především v SAE – Dubaji a v Turecku. V těchto případech je operativnost

finančních úkonů výrazně vyšší. Platební morálka íránských zákazníků je na dobré úrovni, nicméně je dobré neopouštět zavedené způsoby placení (L/C proti dokumentům, proti převzetí zásilky atd.).

Pozn: V současné době, zejm. po třetí rezoluci RB OSN, existuje silná neochota většiny světových a evropských bank k realizaci obchodního styku prostřednictvím sofistikovanějších bankovních nástrojů než je jen hladká platba (wire cash) a postupně začínají banky odmítat akceptovat i hladké platby z Íránu. Po uvalení embarga EU na obchod některými produkty s Íránem se nesmírně zhoršila možnost plateb. Drtivá většina bank v EU přestala služby zprostředkování platebního styku s Íránem poskytovat, a pokud, tak pouze ve výjimečných případech. České banky v tomto ohledu nejsou výjimkou.

6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Úřední jazyk a ostatní nejčastěji používané jazyky:

Úředním a nejrozšířenějším jazykem je perština (fársí) – indoevropský jazyk, kterým v různých nářečích mluví 58 % a pasivně jej ovládá cca 83 % obyvatelstva. Perština používá upravené arabské písmo. Převážná většina íránských Ázerů, Kurdů, Arabů a Arménů užívá jako rodný svůj příslušný etnický jazyk, základní školní výuka je však pro všechny povinná v perském jazyce.

Z evropských jazyků je nejrozšířenější angličtina. Ve srovnání s jinými státy Blízkého východu však znalost cizích jazyků zaostává.

Místní zvyklosti:

Oblečení:

Íránci jsou velmi citliví na dodržování tradičního oblékání, hlavně u žen na veřejnosti. Nicméně již není vyžadován čádor, nutný je však svrchní volné oblečení (kabát), které zakrývá šíji, boky a ruce po zápěstí + šátek, což platí bez výjimky pro všechny ženy i pro cizí státní příslušnice. Nejsou dovoleny krátké sukně, délka sukní musí být pod kotníky. Muži musí mít zahalenou horní část těla a není jim dovoleno chodit v krátkých kalhotách. Kravata je tolerována, její nošení je většinou znakem cizince.

Jednání:

Íránci kladou rovněž vysoké nároky na zdvořilé vystupování. Ve srovnání se západními normami je společenský hovor v daleko větší míře prokládán rituálními frázemi obsahující chválu a uznání partnerovi, často s výraznou nadsázkou. Naopak nesouhlas či nelibost bývají vyjadřovány jen opatrně a často pouhým mlčením; je tedy třeba být v tomto směru velmi vnímavý, aby se předešlo vážnějším nedorozuměním. Jakýkoli projev emocí – rozčilení, zvýšení hlasu, ostrý slovník – je Íránci posuzován jako nepřijatelný nedostatek důstojnosti a sebeovládání.

Nabídku služby, daru, často i běžného pohostinství je normální nejprve „skromně“ odmítat a přijmout teprve na naléhání nabízejícího; teprve opakované odmítnutí je obvykle bráno jako vážně míněné.

Je nezbytně třeba vyhnout se komentářům k islámským náboženským zvyklostem a povinnostem, i pouhé neutrální konstatování odlišnosti může být chápáno jako kritika. Totéž do jisté míry platí pro komentáře k politickému dění, na něž je lépe opatrně přistoupit jen tehdy, dá-li k tomu partner jasný impuls.

Při obchodních jednáních je nutno počítat s tím, že složitý byrokratický systém a předpisy budou příčinou častých zdržení a průtahů. Čas nemá pro Íránce zvláštní důležitost; na přesné dodržování termínů, plnění dohod nebo časů schůzek se nelze spoléhat.

Íránci jsou tradičně velmi bystří a schopní vyjednávači a obchodníci, každé jednání vyžaduje pečlivou přípravu. V průběhu je třeba zachovávat trpělivost; není třeba se nechat odradit dílčím neúspěchem, důležité je udržování stálého kontaktu s partnerem. Je nutno mít na paměti, že Íránci dávají přednost osobnímu jednání před korespondencí.

Pověstná je pohostinnost Íránců. Dohodám dosaženým při obědě se tradičně příkládá závaznost a pozvání je nutné opětovat. Při jednáních, hlavně ve státních institucích, je obvyklé, že íránští představitelé odcházejí v určeném čase k modlitbám a hosté musejí počkat. Nedoporučuje se před jednáním konzumovat alkoholické nápoje. V průběhu postního měsíce Ramadánu se v denní době nesmí na veřejnosti jíst, pít ani kouřit.

Obvyklá pracovní doba:

- státní instituce: 7:00–12:00, 13:00–15:00 (s polední přestávkou na modlitbu a oběd)
- banky: 7:00–12:00, 13:30–15:00
- soukromé firmy: zpravidla od 10:00 do večerních hodin
- zahraniční firmy: 9:00–17:00
- kanceláře leteckých společností: 9:00–15:00
- restaurace: 11:00–15:00, 18:00–24:00
- školy: 7:30

Zákonem stanovená pracovní doba nesmí za týden přesáhnout 36 hodin, přesáhne-li, je zaměstnavatel ze zákona povinen zajistit zaměstnancům oběd.

Prodejní doba:

Většina obchodů otevírá mezi 9.–10. hodinou a zavírá kolem 21 hodin. V letním období jsou polední přestávky (siesta) pohyblivé od 13–16 hodin. Většina obchodů s potravinami, ovocem a zeleninou má otevřeno i v pátek a během volných dnů do velmi pozdních večerních hodin. Od února 2004 platí povolení teheránské městské samosprávy, podle něhož teheránské restaurace, parky a provozovny rychlého občerstvení smějí zůstat otevřené až do 3:00 hodin. Na rozdíl od větší části blízkovýchodních zemí však (kromě provozoven s rychlým občerstvením, restaurací a kaváren) není možné počítat s otevřenými obchody do skutečně pozdních večerních resp. brzkých ranních hodin.

Íránský kalendář:

V Íránu se používá původně zoroastriánský solární kalendář, v němž nový rok začíná 21. března křesťanského kalendáře. Níže je uveden seznam názvů íránských solárních měsíců s odpovídajícím časovým rozmezím dle evropského kalendáře:

- Farvardín: 21. 3.–20. 4.
- Ordíbehešt: 21. 4.–21. 5.
- Chordád: 22. 5.–21. 6.
- Tír: 22. 6.–22. 7.
- Mordád: 23. 7.–22. 8.
- Šahrívár: 23. 8.–22. 9.
- Mehr: 23. 9.–22. 10.
- Aban: 23. 10.–21. 11.
- Ázár: 22. 11.–21. 12.
- Dej: 22. 12.–20. 1.
- Bahmán: 21. 1.–19. 2.
- Esfand: 20. 2.–20. 3.

Pro celé území Íránu platí časové pásmo GMT +3:30. Časový posun oproti ČR je tudíž po převážnou část roku 2,5 hodiny, neboť i v Íránu se používá letní/zimní čas. Írán překlápí svůj čas na letní vždy kolem nového roku, t.j. 21. března, a zpět vždy kolem 21. září každého roku.

Dnem pracovního klidu je pátek. Ve čtvrtek státní instituce a orgány buď nepracují, nebo je pro ně čtvrtek „krátkým“ dnem s pracovní dobou do 12 hodin.

Íránské svátky:

Íránský kalendář zahrnuje celou řadu dnů pracovního volna, které připadají na výročí významných událostí spojených se vznikem islámského náboženství či Íránské islámské republiky a dále osobní výročí významných postav šíitského islámu. Ze starých zoroastriánských svátků se udržel svátek nového solárního roku (Nowrooz, „Nový den“).

Je třeba upozornit, že některé svátky se řídí islámským lunárním kalendářem a v jiných rocích proto připadají na odlišné dny evropského kalendáře.

Muslimský kalendář po celém světě začíná v roce 622. V tomto roce 622 křesťanského letopočtu, poté co přežil atentát, který na něj spáchali Kurajšovci v Mekce, odešel Prorok z Mekky do oázy Jathrib, kam vstoupil dne 24. září 622 a od tohoto data „hidžry“ (emigrace) se začíná muslimský kalendář. Oáza Jathrib byla jeden ze tří největších obchodních center tehdejšího arabského světa a později na počest prorokovu přijala jméno Madínat al Nábí (město prorokovo) zkráceně jen Medína. V roce 2010 je všude v muslimským komunitách rok 1431 a to z důvodů používání jejich lunárního kalendáře. V Íránu tomu tak není, používají starý zoroastriánský kalendář (od 21. března do 20. března následujícího roku), který je stejně jako náš gregoriánský o 10(11) dnů delší než muslimský lunární kalendář. Proto se přibližně za každých 32 let rozchází tento íránský kalendář s muslimským o jeden rok. V roce 2015 začal 21. 3. v Íránu letopočet 1394.

Státní svátky:

- Jan 9, 2015 / 19 Day 1393 [Birthday of Muhammad and Imam Sadeq](#)
- Feb 11, 2015 / 22 Bahman 1393 [Revolution Day](#)
- Mar 20, 2015 / 29 Esfand 1393 [Oil Nationalization Day](#)
- Mar 21, 2015 / 1 Farvardin 1394 [Norooz \(Persian New Year\)](#)
- Mar 22, 2015 / 2 Farvardin 1394 [Norooz Holiday](#)
- Mar 23, 2015 / 3 Farvardin 1394 [Norooz Holiday](#)
- Mar 24, 2015 / 4 Farvardin 1394 [Norooz Holiday](#)
- Apr 1, 2015 / 12 Farvardin 1394 [Islamic Republic Day](#)
- Apr 2, 2015 / 13 Farvardin 1394 [Nature Day](#)
- May 2, 2015 / 12 Ordibehesht 1394 [Birthday of Imam Ali](#)
- May 16, 2015 / 26 Ordibehesht 1394 [Prophet's Ascension](#)
- Jun 3, 2015 / 13 Khordad 1394 [Imam Mahdi's birthday](#)
- Jun 4, 2015 / 14 Khordad 1394 [Anniversary of Khomeini's Death](#)
- Jun 5, 2015 / 15 Khordad 1394 [Revolt of Khordad 15](#)
- Jul 8, 2015 / 17 Tir 1394 [Martyrdom of Imam Ali](#)
- Jul 18-19, 2015 / 27-28 Tir 1394 [Eid-e-Fetr \(End of Ramadan\)](#)
- Aug 11, 2015 / 20 Mordad 1394 [Martyrdom of Imam Sadeq](#)
- Sep 24, 2015 / 2 Mehr 1394 [Eid-e-Ghorban \(Feast of Sacrifice\)](#)
- Oct 2, 2015 / 10 Mehr 1394 / [Eid-al-Ghadir](#)
- Oct 23, 2015 / 1 Aban 1394 [Tassoua](#)
- Oct 24, 2015 / 2 Aban 1394 [Ashura](#)
- Dec 2, 2015 / 11 Azar 1394 [Arbaeen](#)
- Dec 10, 2015 / 19 Azar 1394 [Demise of Prophet Muhammad and Martyrdom of Imam Hassan](#)
- Dec 12, 2015 / 21 Azar 1394 [Martyrdom of Imam Reza](#)
- Dec 29, 2015 / 8 Day 1394 [Birthday of Muhammad and Imam Sadeq](#)

6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Žádosti o vstupní vízum zpracovává zastupitelský úřad Íránu v Praze. Poplatek za vízum je 60,- Euro. Další nutnou podmínkou je držení cestovního pasu platného ještě min. 6 měsíců po vypršení platnosti

víza. V případě vyřizování žádosti prostřednictvím cestovní kanceláře jsou náklady na získání vstupního víza vyšší, mnohdy až dvojnásobně.

Vstupní vízum s běžným cestovním dokladem a pouze za účelem turistiky k pobytu do 14-ti dnů je možné získat na mezinárodních letištích v Íránu. Jedná se zejména o tato mezinárodní letiště: Mezinárodní letiště Imáma Chomejního v Teheránu, mezinárodní letiště v Tabrízu, Isfahánu, Mashhadu, Šírázu, Raštu nebo na ostrově Kiš. Vydávání krátkodobých turistických víz pro české občany nepotvrdilo letiště v Bandar Abbásu. Vvarianta získání vstupního víza po příletu do země není zaručená a může se stát, že turista do země vpuštěn nebude. Důvody zamítnutí udělení vstupního víza po příletu nejsou českému zastupitelskému úřadu v Teheránu sdělovány. Pro získání vstupního víza na letišti je nutné kromě uhrazení poplatku 60 Euro předložit cestovní pas platný ještě min. 6 měsíců po vypršení platnosti víza, zpáteční letenku a doklad o zajištění ubytování min. na první noc pobytu v Íránu.

Pro pobyt delší než čtrnáct dní je třeba požádat o vízum na Velvyslanectví Íránské islámské republiky v Praze. Povinné očkování proti infekčním chorobám není při vstupu do Íránu požadováno. Doporučená očkování jsou uvedena v odkazu „Zdravotnictví-důležitá telefonní čísla“

Po příjezdu do Íránu je potřeba se přihlásit k pobytu u příslušného oddělení cizinecké policie, pokud cestovatel setrvá v jednom místě 7 dní a déle. Pokud je cestovatel ubytován v hotelu, přihlašovací povinnost přechází na ubytovací zařízení.

Oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince:

Cizincům je z důvodu bezpečnosti prezidentským dekretem zakázán či omezen pobyt v následujících oblastech. Úplný zákaz pobytu v pohraničních oblastech:

- všechna pohraniční města provincie Chorásán a všechna pohraniční území provincie
- Sístán a Balúčistán hraničící s Afghánistánem (kromě města Zabol, zde Írán vede téměř
- regulérní válka proti pašerákům drog)
- všechna pohraniční města provincií Západní Ázerbájdžán a Kermánšáh (=Báchtarán)
- hraničících s Irákem (zde se stále nacházejí minová pole z doby íránsko-irácké války)
- oblast města Saghez, Báneh a Maríván v provincii Kurdestán
- oblast města Šovár, Mehrán a Dehlorán v provincii Ílám

Průjezd pouze se zvláštním povolením umožňujícím též výjezd z Íránu na trasách:

- Sanandadž – Maríván – Bášmagh (provincie Kurdistán)
- Orumie – Píránšahr – Hádž Omrán – Sardašt (provincie Západní Ázerbájdžán)
- Farímán – Tájbád – Doghárún (provincie Chorásán)
- Záhedán – Zabol – Mílak (provincie Sístán – Balúčistán)

V případě narušení zakázaných území hrozí vyhoštění z Íránu.

6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Dle místních zákonů je třeba, aby zaměstnaný cizinec platil nemocenské a důchodové pojištění. Problém je, že jako podklad pro výpočet těchto odvodů neslouží přiznaný plat. Íránský daňový úřad má pro jednotlivé pracovní pozice vlastní tabulky a z nich vypočítává výše uvedené odvody. Výše jednotlivých platů podle těchto tabulek je mnohdy podstatně odlišná od skutečného platu cizince, ale právě tato tabulková výše je daňově závazná. Znamená to např., že ředitel-cizinec, který má reálný plat 5 tis. USD má dle tabulek daňového úřadu mít plat 7 tis. USD a daň je mu vyměřena z tohoto sedmitisícového základu, který je mnohdy ještě navyšován o položky, které se zdají daňovému úřadu jako bonusy neuvedené, ale podléhající zdanění – užívání služebního auta, bezplatné ubytování, bezplatný telefon apod.

Při pobytu kratším než 25 pracovních dnů se žádné daně neplatí. Je ale třeba vzít v úvahu, že dle zákona se dny v kalendářním roce sčítají a pokud pobyt (celkově nasčítaný) přesáhne 25 dnů, je třeba zaplatit veškeré daně, tj. za celou dobu pobytu (je-li celkový počet dnů např. 26, pak se daň vyměří z těchto 26 dnů a nikoliv z rozdílu, tj. jednoho dne). Tato povinnost platí i pro všechny zahraniční pracovníky, kteří

jsou v Íránu na základě krátkodobého pracovního víza – např. na montáži apod., byť nemají pracovní knížku (viz dále).

Podle zákona má cizinec pro pracovní účely tzv. pracovní knížku, teprve na základě této dostane pracovní vízum. Znamená to, že nejprve je třeba vyřídit pracovní povolení (= pracovní knížku) a teprve potom se může požádat o pobytové vízum.

Vzhledem k výše uvedenému není divu, že mnoho společností svoje rezidentní pracovníky z Íránu odvolává právě kvůli vysokému zdanění. Jde především o to, že daně se vypočítávají podle tabulek daňového úřadu a nikoliv podle skutečného platu.

Stává se také, že daňový úřad výše uvedené daně od cizinců-rezidentů vymáhá předem, při prodlužování jejich pracovního povolení.

6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Lékařská péče v Íránu je dostupná a zpravidla na dobré úrovni. Orientační ceny lékařských zákroků:

- malé ošetření a zubařský zákrok: od 1 700 000 IRR
- střední operace po zranění: od 17 000 000 IRR
- komplikovaná operace: od 70 mil. IRR

V případě, že je před cestou do Íránu uzavřeno zdravotní pojištění, je vzhledem k velmi komplikovanému přístupu zahraničních bank k Íránu přesto nutné lékařskou péči zaplatit hotově a až teprve následně požadovat proplacení péče po pojišťovně v ČR. Finanční spojení mezi českými/evropskými a íránskými bankami totiž fakticky neexistuje.

7. Kontakty

Podkapitoly:

- 7.1. [Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)
- 7.2. [Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu \(CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra\)](#)
- 7.3. [Praktická telefonní čísla v teritoriu \(záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.\)](#)
- 7.4. [Internetové informační zdroje](#)

7.1. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Zastupitelský úřad ČR v Teheránu

Adresa: No. 36, Nastaran Alley, Bostan St., North Pasdaran Ave, Upper Farmaniyeh Crossroads, Tehran, P.O.Box 11365 – 4457, Islamic Republic of Iran

Telefon: +98 (21) 261 188 51-4 (hlasový strom v češtině navede na linky jednotlivých pracovníků a částí úřadu)

Fax: +98-21-22802079

E-mail ZÚ: teheran@embassy.mzv.cz

E-mail obch. úseku ZÚ: commerce_teheran@mzv.cz

Web ZÚ: www.mzv.cz/teheran

Velvyslanectví ČR leží na severu Teheránu ve čtvrti Farmaniyeh. ZÚ není v dosahu teheránského metra, doporučuje se využít taxi. Protože mnozí taxikáři mají problém, nebo vůbec ČR neznají je možné jim vysvětlit několik orientačních bodů v okolí úřadu, které jsou obecně více známy – švédské velvyslanectví (ZÚ ČR sídlí v protější budově), čínské velvyslanectví (to je cca 150 metrů severně od úřadu), křižovatka ulic Lavasání a Pasdarán (cca 150 metrů jižně od úřadu), obchodní a kulturní centrum Kooh-e-Noor (cca 1 km západně od úřadu), 22 podlažní budova Islamic Republic of Iran Shipping Lines (budova je situována cca 100 metrů jižně od úřadu).

V současné době jsou v Teheránu v provozu dvě letiště. Letiště Mehrábád je situováno přímo ve městě, v jeho západní části. Toto letiště je vcelku velmi dobře dostupné (místní autobusovou dopravou a taxi), ale je od 2009 používáno výhradně pro vnitrostátní lety.

Nově vybudované Mezinárodní letiště Imáma Chomejního je situováno cca 70 kilometrů jižně od města po dálnici ve směru na město Qom, bohužel zatím bez spojení MHD. Na toto letiště byly převedeny všechny mezinárodní lety. Doprava z/do letiště je výhradně osobními vozy (oficiální taxi z letiště na úřad ČR cca 90 kilometrů stojí kolem 500 000–650 000 íránských rijálů, cenu je lepší dohodnout předem, oficiální vozy letištní taxislužby mají povinnost jezdit za jednotné a pevně stanovené sazby rozdělené podle kategorie použitého vozu).

7.2. Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

Velvyslanectví ČR v Teheránu je jedinou českou institucí v Íránu. ČSA do této destinace nelétají, nemají zde kancelář.

7.3. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

- kód Íránu: 0098
- informace o telefonních číslech: 118
- mezinárodní telefonní ústředna: 9212
- informace o letech: 199
- informace o vlacích: 139
- státní taxislužba: 133
- policie: 110
- hasiči: 125

- plynárny: 194
- vodárny: 122
- elektrárny: 3261
- hlášení nehod: 197, 6692 6666 (Teherán)
- lékařská pohotovost: 123, 115
- lékárny s nepřetržitým provozem: 191

Předvolby do některých měst:

- Mashad: 0511
- Tehrán: 021
- Isfahan: 0311
- Shiraz: 0711
- Tabriz: 0411
- Kerman: 0341
- Bam: 0344
- Yazd: 0351

7.4. Internetové informační zdroje

Nejdůležitější internetové adresy s informacemi o Íránu:

- Internetová stránka MZV ČR: www.mzv.cz
- Internetová stránka Velvyslanectví ČR v Teheránu: www.mzv.cz/teheran

Nejdůležitější íránské internetové stránky:

- Ministerstvo zahraničí: www.mfa.gov.ir
- IRNA (tisková agentura): www.irna.com
- FARS News Agency: english.farsnews.com
- Zemědělské produkty: www.iranagrofood.com
- Obchodní a důlní komora: en.iccim.ir/
- Zákony, právo: www.iranianlaw.com
- Mezinárodní veletrhy: www.iranfair.com
- Investice v Íránu: www.investiniran.ir
- Centrální banka: www.cbi.ir
- Celní správa/statistiky a informace: www.irica.gov.ir